

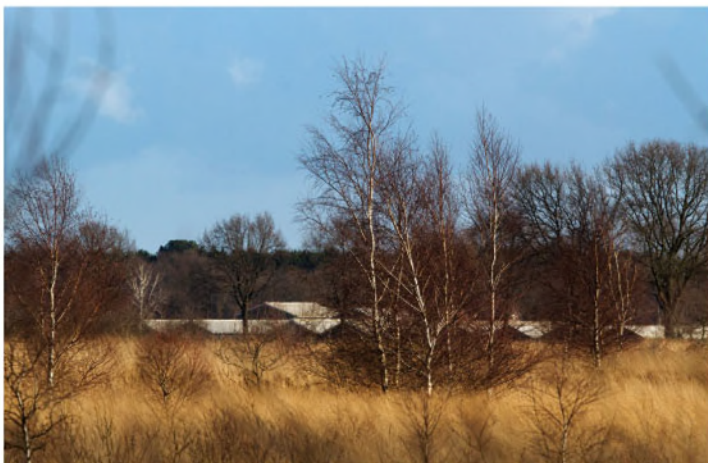

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Biobrandstoffeninstallatie Gunvor, Rotterdam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

14 november 2024 / projectnummer: 3644

1 Advies over het MER en aanvulling in het kort

Gunvor Petroleum Rotterdam B.V. wil een HVO¹-installatie bouwen voor het omzetten van plantaardige en dierlijke oliën en vetten naar biobrandstoffen. Deze installatie komt op het bestaande terrein van Gunvor in Europoort Rotterdam. Jaarlijks verwerkt deze installatie ruim 1.000.000 ton oliën en vetten. Dat resulteert in circa 650.000 ton per jaar aan biobrandstoffen, zoals biokerosine en biodiesel. Daarnaast wordt circa 345.000 ton oliën en vetten per jaar na zuivering geëxporteerd.

Voor het besluit over de benodigde vergunningen is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Eerder constateerde de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) dat in het MER nog belangrijke informatie ontbrak.²

Hierna is het MER aangepast en aangevuld.³ DCMR heeft namens de provincie Zuid-Holland de Commissie gevraagd te adviseren over het aangevulde rapport. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het aangevulde MER.

Wat staat in het aangevulde MER?

In het aangevulde MER staat dat er meer afval- en grondstoffen worden verwerkt dan eerder is gepresenteerd: een toename van ruim 300.000 ton per jaar.⁴ Het aangevulde MER geeft aan dat het uiteindelijke voorkeursalternatief ten opzichte van de referentiesituatie zorgt voor een (lichte) toename van fijn stof, (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen ((p)ZZS), geluid, energie en geur. Tevens blijkt dat de stikstofemissie en stikstofdepositie op natuur toenemen ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie. Wel blijven deze binnen de eerder verleende natuurvergunning uit 2013 door de inzet van latente (niet gebruikte) stikstofruimte. Ook blijkt dat door dit initiatief 53.000 ton per jaar aan reststoffen vrijkomt (bleekarde en gom) met daarin (p)ZZS.

Een belangrijke verbetering ten opzichte van het eerdere MER is de toepassing van een zogeheten Regeneratieve Thermische Oxidator (RTO). Deze techniek zorgt voor een reductie van koolwaterstoffen en daarmee van geur in de afgassen. Daarnaast vindt voorzuivering plaats van het afvalwater door een 'Dissolved Air Flotation' (DAF) voordat dit naar de bestaande afvalwaterzuivering (AWZI) gaat. Dit vermindert de mogelijke emissies van (p)ZZS naar het oppervlaktewater.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is aangevuld met belangrijke milieu-informatie en daardoor sterk verbeterd. Er zijn extra technieken toegepast om milieugevolgen te reduceren. Verder is nu duidelijk wat de gevolgen zijn van de HVO-installatie ten opzichte van de referentiesituatie voor milieu en leefomgeving, welke risico's en leemten in kennis er nog zijn en hoe hiermee wordt omgegaan.

¹ HVO staat voor 'Hydrotreated Vegetable Oils'.

² Toetsingsadvies over het definitieve milieueffectrapport, 31 maart 2023.

https://commissiemer.nl/docs/mer/p36/p3644/3644_tsea_toetsingsadvies.pdf

³ Milieueffectrapport Biobrandstoffenfabriek Gunvor Energy Rotterdam B.V. 12 september 2024.

⁴ Dit is verwerkt in de onderliggende berekeningen.

De Commissie is van oordeel dat het aangevulde MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de HVO-installatie waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

De Commissie gaat in dit advies uit van het in het MER beschreven ontwerp en de dimensies van de HVO-installatie, hoewel deze nog niet helemaal vastliggen. Een eventuele aanpassing van het ontwerp leidt er mogelijk toe dat het MER op dit punt moet worden aangevuld. De Commissie merkt verder op dat de ontwerp-vergunningen op dit moment nog beschikbaar zijn. Zij heeft dus niet kunnen controleren of de benodigde vergunningen passen bij maatregelen en capaciteiten die in het aangevulde MER staan. Denk daarbij aan belangrijke acceptatie- en verwerkingsvoorschriften van inkomend afval en monitoringsvereisten voor emissie van stoffen naar lucht en water. Het bevoegd gezag zal zelf moeten nagaan of het definitieve MER en de vergunningen volledig op elkaar aansluiten.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar beoordeling toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolg.

Figuur 1: Ligging en globale begrenzing inrichting terrein Gunvor (bron: MER).

Aanleiding MER

Op dit MER en besluitvorming is nog de wetgeving van toepassing zoals die gold voor 1 januari 2024 (zoals Wet milieubeheer), omdat de procedure is gestart voordat de Omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht werd.

Voor de ontwikkeling van de HVO-installatie is een omgevingsvergunning nodig (activiteit milieu, afwijking van bestemmingsplan en activiteit bouwen). Op grond van het Besluit milieueffectrapportage moet voor de bouw en het gebruik van de installatie een MER worden opgesteld, omdat er in de installatie meer dan 100 ton per dag niet-gevaarlijke afvalstoffen worden verwerkt (categorie C18.4 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage). Naast de omgevingsvergunning (onder andere milieu,

afwijken van het bestemmingsplan en bouwen) zijn er ook andere vergunningen nodig, zoals een vergunning in het kader van de Waterwet (voor het lozen van het afvalwater).

Eerdere adviezen Commissie mer

De Commissie heeft eerder de volgende MER-adviezen gegeven:

1. Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport, 28 juni 2022.⁵
2. Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 28 november 2022.⁶
3. Toetsingsadvies over het definitieve milieueffectrapport, 31 maart 2023.⁷

Startgesprek

Op 21 oktober 2024 heeft een startgesprek met het bevoegd gezag, de initiatiefnemers en haar adviseur en de leden van de Commissie plaatsgevonden. Hierbij hebben de initiatiefnemers en haar adviseur het aangevulde MER toegelicht. Vervolgens hebben de leden van de Commissie informatieve vragen gesteld voor een goed begrip van het project en de informatie in het aangevulde MER.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland – besluit over omgevingsvergunning. Voor een vergunning in het kader van de Waterwet is de minister van Infrastructuur en Waterstaat het bevoegd gezag.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3644 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

Vertrouwelijkheid stukken

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland heeft bepaald dat een aantal stukken⁸ bij het MER niet openbaar worden gemaakt vanwege gevoelige bedrijfsinformatie (op basis van artikel 19.3 van de Wet milieubeheer). De Commissie heeft deze documenten wel ingezien.

2 Toelichting op het advies

In het volgende hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op ontbrekende essentiële informatie. De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

⁵ https://commissiemer.nl/docs/mer/p36/p3644/3644_advies_reikwijdte_en_detailniveau.pdf

⁶ https://commissiemer.nl/docs/mer/p36/p3644/3644_vts_voorlopig_toetsingsadvies.pdf

⁷ https://commissiemer.nl/docs/mer/p36/p3644/3644_tsea_toetsingsadvies.pdf

⁸ Het betreft de balansen van het initiatief.

2.1 Beoordeling milieugevolgen

In het eerdere advies constateerde de Commissie dat de milieugevolgen van de alternatieven en varianten niet afgezet waren tegen de referentiesituatie. Daardoor miste een goed beeld van de milieugevolgen.

De referentiesituatie betreft de huidige milieusituatie van Gunvor en de autonome ontwikkeling. Tijdens de eerdere advisering van de Commissie werd door initiatiefnemer en bevoegd gezag aangegeven dat er in dit MER vanuit werd gegaan dat een lopende omvangrijke revisievergunning over het Gunvor terrein zou worden verleend, en dat de revisievergunning daarmee onderdeel was van de referentiesituatie.

Inmiddels is de revisievergunning van kracht, waardoor de – middels de revisievergunning vergunde situatie – onderdeel uitmaakt van de referentiesituatie. In het aangevulde MER is in daarnaast in paragraaf 8.8 in een tabelvorm voor de voorgenomen activiteit en de varianten per milieuaspect een kwantitatieve of kwalitatieve vergelijking gemaakt met deze referentiesituatie. Nu is inzichtelijk wat de milieugevolgen zijn ten opzichte van de referentiesituatie als de HVO-installatie is gerealiseerd. Daarmee is er voor wat betreft dit aspect voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming.

2.2 Referentie-installatie

In het eerdere MER waren de operationele ervaringen met bestaande (HVO-installaties) en/of de gebruikte technieken onvoldoende beschreven.

In het aangevulde MER is beknopt aangegeven dat de HVO-technologie door leveranciers is (door)ontwikkeld, waarbij in bijlage 17 een referentielijst van de leveranciers is opgenomen. Er staat dat Gunvor zelf nog niet beschikt over operationele data die ten grondslag liggen aan de ontwerpkeuzes, en ook niet over milieugevolgen van de gerealiseerde installaties en fabrieken. Hierdoor is Gunvor niet in staat in het MER dergelijke informatie te verstrekken. Gunvor geeft nu wel duidelijk aan dat dit tot onzekerheden leidt. Ook beargumenteert Gunvor voor verschillende procesonderdelen dat zij ervaring heeft met soortgelijke technieken en daarmee ook de nieuwe technieken goed kan toepassen.

De Commissie stelt hiermee vast dat concrete operationele ervaringen niet beschikbaar zijn bij Gunvor en dat dit daardoor kan leiden tot onzekerheden in de milieugevolgen van de beoogde installatie. Deze onzekerheden en de omgang daarmee zijn duidelijk beschreven. Hiermee is er voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming.

2.3 Verwijderingsrendement bleekarde en gom

De Commissie constateerde in het eerdere MER dat er geen duidelijkheid was over verontreinigingen in de gebruikte afvalstoffen. In combinatie met het ontbreken van voldoende informatie over zuiveringsrendement van de gom en bleekarde was er daardoor onzekerheid over de te verwachten emissies naar de lucht en het water.

In het MER en met name in bijlage 21 is nu een globale analyse opgenomen van de mogelijke aanwezigheid van (p)ZZS in de gebruikte afvalstoffen en van hun oorsprong. Ook is aangegeven in welke processtap en op welke manier de (p)ZZS worden verwijderd. Daarbij zijn de verwachte verwijderingsrendementen weergegeven. De ZZS-analyse in bijlage 21 gaat specifiek in op de afvalstoffen UCO⁹, TOFA¹⁰ en dierlijke vetten. Ook is het zuiveringsrendement voor de gom en bleekarde nader onderbouwd met literatuur¹¹. De Commissie stelt dat het MER terecht constateert dat er wat betreft het voorkomen van (p)ZZS in afvalstromen en in de emissies van (p)ZZS nog belangrijke onzekerheden bestaan. Ze is het daarom eens met de conclusie uit het MER, en onderschrijft dat het belangrijk is om door middel van monitoring en analyse de gebruikte afvalstoffen en de uit het proces vrijkomende emissies en afvalstoffen te controleren.

De Commissie merkt wel op dat de Euralcodes¹² zoals genoemd in het MER, en daarmee dus ook de mogelijke afvalstromen voor de te maken biobrandstoffen, niet helemaal gedekt zijn in de analyse van bijlage 21. Dit geldt bijvoorbeeld voor de verwerking van voor hoogwaardiger gebruik ongeschikte plantaardige oliën of restanten daarvan. Door de initiatiefnemer is toegelicht dat UCO, TOFA, virgin oils en dierlijke vetten de grootste te verwachten stromen zijn, maar er wordt niet uitgesloten dat ook andere afvalstoffen binnen de Euralcodes worden gebruikt. Daarbij is door de initiatiefnemer aangegeven dat hierbij vergelijkbare risico's zijn te verwachten. De Commissie deelt deze conclusie, indien het gaat om vergelijkbare stromen (plantaardig en/of dierlijk vet- en oliebevattende reststromen). Het is van belang om de kern van het beleid: strikt acceptatiebeleid, analyse en monitoring goed toe te passen. De Commissie stelt dat hiermee er voldoende informatie beschikbaar is voor de besluitvorming.

De Commissie heeft ook daarnaast de 'Rapportage over ZZS in afvalwaterstromen' uit 2018 ingezien. Hieruit blijkt dat de huidige werking van de AWZI enig inzicht biedt in de te verwachten verwijderingsrendementen van ZZS. Uit de rapportages van Gunvor over ZZS volgens de watervergunning geeft het beeld dat de metalen worden verwijderd. Dit is vooral het geval door opname in het slib en de (vluchtige) organische verbindingen door biologische afbraak dan wel verdamping. De fluorhoudende verbindingen lijken echter niet verwijderd te worden in de huidige AWZI (dit op basis van slechts een steekmonster). Gezien de eerder genoemde constatering dat er onzekerheden bestaan over de aanwezigheid van ZZS, waaronder fluorhoudende verbindingen (onder andere PFAS) beveelt de Commissie aan om te monitoren op fluorhoudende verbindingen.

2.4 Geur

De conclusie uit het eerdere MER dat de geurbelasting niet toeneemt was niet navolgbaar. Ook was niet duidelijk of de geurbelasting past binnen het huidige geurbeleid.

In het aangevulde MER is in het ontwerp van het voorkeursalternatief aanvullende luchtreiniging opgenomen, namelijk de toepassing van een Regeneratieve Thermische Oxidator (RTO), een thermische naverbrander. Uit berekeningen blijkt dat dit een verdere

⁹ Used Cooking Oil.

¹⁰ Tall Oil Fatty Acid.

¹¹ Deze literatuur gaat er wel vanuit dat er actief kool wordt gebruikt in de bleekarde.

¹² Europese afvalstoffenlijst.

reductie van emissies naar de lucht en daarmee geur oplevert. Hiermee past de geurbelasting ook binnen het huidige geurbeleid voor het kerngebied Rijnmond. De onderbouwing hiervan is voldoende navolgbaar voor de Commissie.

De RTO zorgt voor extra emissie van stikstofoxiden (NO_x). De emissie van stikstofoxiden is onder meer het gevolg van de hoeveelheid en type steunbrandstof die wordt ingezet. Dit wordt in het MER benoemd en terecht is rekening gehouden met een maximale emissieconcentratie van 60 mg/Nm³. Er is hiermee voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming.

2.5 Natuur

In het eerdere MER was de stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur verder weg dan 25 kilometer van de bron niet beschreven. Er ontbreekt tevens een volledig onderzoek naar maatregelen om de stikstofuitstoot te verminderen.

In het aangevulde MER is de stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuurgebieden verder dan 25 kilometer onderzocht (paragraaf 6.2.1 en 9.4.1 van het MER en bijlage 6). Met rekenprogramma OPS is inzichtelijk gemaakt wat de effecten zijn ten opzichte van de natuurvergunning van 2013 en dit is op kaart (figuur 30 van het MER) weergegeven. De Commissie merkt wel op dat het gaat om een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de huidige situatie, maar dat dit binnen de eerder vergunde natuurvergunning uit 2013 blijft door inzet van latente ruimte. Hiermee is er voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming.

Voor de verdere reductie van stikstof is in het MER aangegeven dat gezocht wordt bij verschillende fornuis-fabrikanten (met naverbranders) naar een zo laag mogelijke emissie van stikstof. Er zijn aanbiedingen van fabrikanten ontvangen met emissies tussen de 30 en 60 mg/Nm³. Er is nog geen keuze gemaakt voor een aanbieder en ook zijn er nog geen garanties afgegeven. Ook voor andere procesonderdelen, zoals de RTO, de incinerator en emissiearme technieken in de aanlegfase, is beschouwd welke mogelijkheden er zijn voor verdere reductie van stikstofemissies. Tot slot is toegelicht dat een onderzochte variant met SCR¹³ of deNO_x-installatie¹⁴) niet leidt tot minder stikstofdepositie. Hiermee is er voldoende informatie beschikbaar gekomen voor de besluitvorming.

Op 1 oktober 2024 is de AERIUS-calculator voor de stikstofberekeningen geactualiseerd. De nieuwe versie moet worden toegepast in lopende vergunningprocedures, maar logischerwijs was met deze versie nog geen rekening gehouden bij het opstellen van het MER. De Commissie beveelt daarom aan om de AERIUS-berekeningen voor dit project opnieuw uit te voeren met de nieuwe versie, en zo nodig de uitkomsten te verwerken in het MER (de effectbeoordeling en het onderzoek naar mitigerende maatregelen).

¹³ Selectieve katalytische reductie.

¹⁴ Nabehandelingssystemen waarmee NO_x wordt verwijderd.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Arjen Brinkmann
drs. Reinoud Kleijberg
Tom Ludwig MA (secretaris)
drs. Joost van der Pluijm
ir. Paul van Vugt
ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvergunning (onder andere milieu, afwijken van het bestemmingsplan en bouwen) en watervergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Dit project valt onder de regelgeving van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Voor deze procedure volgt daarom nog uit [onderdelen C en D van de bijlage bij het voormalige Besluit milieueffectrapportage](#) dat een MER vereist is. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C18.4, "verwerking van niet-gevaarlijke afvalstoffen".

Bevoegd gezag besluiten

College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. Voor de watervergunning is dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Initiatiefnemer besluiten

Gunvor Petroleum Rotterdam B.V.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3644](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760

3511 MK Utrecht

t 030-2347666

e info@commissiemer.nl

w commissiemer.nl

